

WPBiO - kalendarium

wg stanu na 15.12.2017

MATERIAŁY OIDE

Traktat z Lizbony stworzył podstawy prawne do wzmocnienia współpracy w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO). Począwszy od 2013 r., szczególnie po negatywnym wyniku referendum w sprawie Brexitu, ze strony instytucji UE, a także niektórych państw członkowskich pojawiły się propozycje wzmocnienia WPBiO.

W opracowaniu przedstawiono unijne dokumenty dotyczące najnowszych propozycji w dziedzinie polityki obrony. Główne postanowienia traktatowe stanowiące podstawę do dyskusji nad wzmocnieniem współpracy w ramach WPBiO oraz instytucje i organy UE zaangażowane w realizację WPBiO omówiono w opracowaniu [WPBiO – architektura prawno-instytucjonalna](#).

Słowa kluczowe: polityka obronna, wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony

Spis treści

- I. KALENDARIUM
 - II. DOKUMENTY
-

I. KALENDARIUM

- **20 grudnia 2013**

[Konkluzje Rady Europejskiej \(19–20 grudnia 2013\)](#)

Rada Europejska przeprowadziła po raz pierwszy debatę na temat obronności i określiła priorytetowe działania, skupiając się wokół trzech osi:

- zwiększanie skuteczności, widoczności i oddziaływania WPBiO;
- intensyfikacja rozwoju zdolności;
- wzmocnianie europejskiego przemysłu obronnego.

- **26 czerwca 2015**

[Konkluzje Rady Europejskiej \(25–26 czerwca 2015\)](#)

Rada Europejska potwierdziła priorytety wyznaczone w grudniu 2013 i wezwała wysoką przedstawiciel do przygotowania globalnej strategii UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

- **13 kwietnia 2016**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony](#), P8_TA(2016)0120

Parlament Europejski wezwał do utworzenia Europejskiej Unii Obrony. Ponadto, odnosząc się do propozycji sformułowanych wcześniej m.in. przez prezydentkę Niderlandzką (por. pkt 32 i 33), poparł przyjęcie białej księgi w sprawie obronności europejskiej, opartej na globalnej strategii UE.

- **28 czerwca 2016**

[Wspólna wizja, wspólne działanie: Silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#)

Wysoka Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, odpowiadając na apel Rady Europejskiej z czerwca 2015, przedstawiła *Globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej*, w której zapowiedziała wzmocnienie Unii w zakresie obronności. W strategii wezwano do dążenia do stopniowej synchronizacji i wzajemnego dostosowania krajowych cykli planowania w dziedzinie obrony. Warunkami wstępnymi europejskich działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony są: silny europejski przemysł obronny, unijne środki finansowe na wspieranie badań i technologii obronnych oraz współpracy międzynarodowej, a także pełne wykorzystanie potencjału Europejskiej Agencji Obrony.

- **4 września 2016**

[Wnioski końcowe Konferencji Międzyparlamentarnej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony](#)

Konferencja Międzyparlamentarna ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony wezwała do stworzenia białej księgi w sprawie unijnego bezpieczeństwa i obrony, która stanowiłaby rozwinięcie *Globalnej strategii UE*.

- **14 września 2016**

[Orędzie o stanie Unii 2016 r.: W kierunku lepszej Europy – Europy, która chroni, wzmacnia i broni](#)

W orędziu o stanie Unii przewodniczący KE zaproponował stworzenie jednej siedziby dla unijnych misji cywilnych i wojskowych, a także zapowiedział utworzenie Europejskiego Funduszu Obronnego.

- **16 września 2016**

[Deklaracja z Bratysławy i plan z Bratysławy](#)

Na nieformalnym szczycie 27 państw członkowskich (bez Zjednoczonego Królestwa) przyjęto tzw. plan z Bratysławy, w którym zapowiedziano, że jednym z priorytetów UE na najbliższe miesiące jest wzmocnienie unijnej współpracy w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego i obrony. W tym celu grudniowa Rada Europejska ma podjąć decyzje o konkretnym planie wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony (por. pkt 17). Podjęto również decyzję o rozpoczęciu wdrażania [wspólnej deklaracji UE–NATO](#), podpisanej w Warszawie 8 lipca 2016.

- **14 listopada 2016**

[Konkluzje Rady w sprawie realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony](#), 14149/16

[Plan wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony](#) [EN], 14392/16

Rada do Spraw Zagranicznych, z udziałem ministrów obrony, przyjęła, na podstawie planu wdrażania *Globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej* w zakresie bezpieczeństwa i obrony przedłożonego przez Wysoką Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, konkluzje w sprawie bezpieczeństwa i obrony. W konkluzjach określono wspólny poziom ambicji UE oraz zdolności niezbędnych do podjęcia konkretnych działań w trzech obszarach priorytetowych: reagowanie na konflikty i kryzysy zewnętrzne, budowanie zdolności partnerów oraz ochrona Unii i jej obywateli.

- **22 listopada 2016**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony](#), P8_TA(2016)0435

Parlament Europejski w rezolucji proponuje niezwłoczne podjęcie m.in. następujących inicjatyw:

- działanie przygotowawcze dotyczące WPBiO rozpoczynające się w 2017 i kontynuowane do 2019;
- ustanowienie formatu Rady Ministrów Obrony w celu zapewnienia trwałego przywództwa politycznego i koordynacji kształtowania Europejskiej Unii Obrony;
- europejski semestr obrony oceniający postępy poczynione w zakresie wydatków budżetowych państw członkowskich w dziedzinie obrony;
- strategia określająca kroki, które należy podjąć w celu ustanowienia i wdrożenia Europejskiej Unii Obrony;
- utworzenie wojskowego funduszu początkowego przewidzianego w art. 41 ust. 3 TUE.

Ponadto PE proponuje, by Europejska Unia Obrony rozpoczęła działanie w trybie pilnym, z wykorzystaniem systemu zróżnicowanej integracji, składającej się z dwóch etapów: uruchomienia stałej współpracy strukturalnej oraz realizacji planu działania dotyczącego *Globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa*.

PE wzywa również Wysoką Przedstawiciel do zainicjowania białej księgi UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

- **23 listopada 2016**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2016 w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony \(na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa\)](#), P8_TA(2016)0440

W rezolucji PE podkreślił konieczność gruntownej i istotnej zmiany WPBiO, aby umożliwić UE i jej państwom członkowskim udział w realizacji bezpieczeństwa Unii, zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi i potwierdzenie jej strategicznej autonomii.

Biała księga UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony

PE w rezolucjach z 22 i 23 listopada 2016 wezwał Wysoką Przedstawiciel do zainicjowania białej księgi UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony, która miałaby obejmować unijną strategię na rzecz bezpieczeństwa i obrony, zdolności niezbędne do realizacji tej strategii oraz środki i programy na szczeblu państw członkowskich oraz unijnym pozwalające na osiągnięcie tych zdolności. Biała księga powinna mieć formę porozumienia międzyinstytucjonalnego o wiążącym charakterze i określać wszystkie unijne inicjatywy, inwestycje, środki i programy w wieloletnich ramach politycznych i finansowych UE.

W pracy nad białą księgą należy zaangażować nie tylko instytucje UE i państwa członkowskie, ale również parlamenty narodowe. PE uważa, że przedstawiony 14 listopada 2016 przez Wysoką Przedstawiciel plan wdrażania w zakresie bezpieczeństwa i obrony nie może zastąpić kompleksowego procesu związanego z białą księgą.

- **30 listopada 2016**

[Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Europejski plan działań w sektorze obrony](#), COM(2016) 950

W komunikacie Komisja koncentruje się na potrzebach w zakresie zdolności obronnych i wspierania europejskiego przemysłu obronnego. Plan działań obejmuje trzy główne filary:

- utworzenie Europejskiego Funduszu Obrony, obejmującego dwie odrębne struktury finansowania, które będą się wzajemnie uzupełniać - pion badawczy oraz pion w zakresie zdolności,
- wspieranie inwestycji w łańcuchy dostaw w zakresie obronności,

- wzmocnienie jednolitego rynku wyposażenia obronnego.

Komisja wskazała również na konieczność maksymalizacji synergii między obszarami cywilnym i wojskowym w ramach różnych strategii UE.

- **6 grudnia 2016**

[Konkluzje Rady w sprawie realizacji wspólnej deklaracji przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej i sekretarza generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego](#), 15283/16

Rada zatwierdza wspólny zestaw propozycji w sprawie realizacji wspólnej deklaracji UE-NATO, podpisanej w Warszawie 8 lipca 2016. Wspólny zestaw obejmuje działania, które mają zostać podjęte w obszarach: przeciwdziałanie zagrożeniom hybrydowym, współpraca operacyjna obejmująca zagadnienia polityki morskiej, cyberbezpieczeństwo i obrona, zdolności obronne, sektor obronny i badania naukowe, ćwiczenia, budowanie potencjału w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, wzmocnienie dialogu politycznego między UE a NATO oraz dalsze działania w zakresie współpracy personelu.

Co pół roku wysoki przedstawiciel UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa ma przedkładać Radzie sprawozdania z realizacji zestawu propozycji.

- **14 grudnia 2016**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa](#), P8_TA(2016)0503

W rezolucji PE wezwał Wysoką Przedstawiciel do odgrywania wiodącej roli w związku z inicjatywami uruchomienia stałej współpracy strukturalnej, a także innymi propozycjami dotyczącymi wzmocnienia WPBiO podjętymi przez Radę w listopadzie 2016 i Radę Europejską w grudniu 2016.

- **15 grudnia 2016**

[Konkluzje Rady Europejskiej \(15 grudnia 2016\)](#)

Rada Europejska zatwierdziła konkluzje Rady w sprawie realizacji globalnej strategii UE, która określa poziom ambicji UE oraz wezwała Wysoką Przedstawiciel do przedstawienia w nadchodzących miesiącach propozycji w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Jednocześnie zwróciła się do Rady o przedłożenie w marcu sprawozdania nt. postępu prac w zakresie bezpieczeństwa zewnętrznego i obrony oraz zapowiedziała, że w czerwcu przedstawi dalsze strategiczne wskazówki.

- **16 lutego 2017**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony](#), P8_TA(2017)0049

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej](#), P8_TA(2017)0048

Rezolucje zawierają propozycje reformy UE zarówno w oparciu o istniejące postanowienia traktatowe, jak i projektowane przyszłe zmiany traktatów. W rezolucjach PE sformułował postulaty wypracowania docelowo wspólnej obrony, ustanowienia Rady Ministrów Obrony, wykorzystania stałej współpracy strukturalnej, a także w kontekście przyszłych zmian traktatowych, instytucjonalnego wzmocnienia WPZiB oraz wprowadzenia europejskiej unii obrony do prawa pierwotnego.

- **6 marca 2017**

[Konkluzje Rady w sprawie postępów w realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony](#), 6875/17

[Dokument koncepcyjny: Zdolności planowania operacyjnego i prowadzenia misji i operacji w dziedzinie WPBiO](#), 6881/17

W konkluzjach Rada odnosi się m.in. do:

- potrzeby kontynuowania prac nad stałą współpracą strukturalną (PESCO) otwartą dla wszystkich państw członkowskich;
- prac nad skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności (CARD) prowadzonym z inicjatywy państw członkowskich;
- potrzeby uwzględnienia powiązań między PESCO a CARD oraz propozycjami KE dotyczącymi funduszu obrony;
- rozwijania zdolności cywilnych.

Rada przyjęła również dokument koncepcyjny w sprawie zdolności planowania operacyjnego i prowadzenia misji i operacji w dziedzinie WPBiO, który przedstawia środki mające poprawić zdolność UE do reagowania, w tym ustanowienie komórki planowania i prowadzenia operacji wojskowych w ramach Sztabu Wojskowego UE w Brukseli, działającą pod kontrolą polityczną i strategicznym kierownictwem Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa oraz stworzenie wspólnej komórki koordynującej wsparcie misji cywilnych i wojskowych.

- **9 marca 2017**

[Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#)

Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła wyniki prac Rady z 6 marca 2017 i zapowiedziała przedstawienie dalszych wytycznych strategicznych w zakresie WPBiO w czerwcu 2017.

- **16 marca 2017**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie skutków konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – możliwości oferowane przez traktat z Lizbony](#), P8_TA(2017)0092

W rezolucji PE zauważa m.in., że:

- obecne traktaty stanowią wystarczające i spójne ramy dla WPBiO, opartej na wspólnych zasobach i zdolnościach, a także na skoordynowanym planowaniu na szczeblu unijnym;
- Europejska Agencja Obrony i stała współpraca strukturalna powinny być traktowane jako instytucje unijne *sui generis*, tak jak ma to miejsce w przypadku Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych;
- niezbędne jest zwiększenie wydatków krajowych w obszarze obrony do 2% PKB UE;
- istnieje potrzeba ustanowienia formatu posiedzeń Rady na szczeblu ministrów obrony pod przewodnictwem wysokiego przedstawiciela;
- Rada Sterująca Europejskiej Agencji Obrony, składająca się z przedstawicieli resortów obrony państw członkowskich, stanowi odpowiedni organ do pełnienia funkcji doradczych i nadzorczych oraz może stanowić trzeci unijny komitet stałych przedstawicieli, a mandat Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa powinien podlegać zawężonej interpretacji;
- należy jak najszybciej ustanowić stałą współpracę strukturalną w ramach Unii i utworzyć stałe zintegrowane siły europejskie jako siły wielonarodowe oraz wezwał wysoką przedstawiciel do przedstawienia wniosków dotyczących wprowadzenia w życie stałej współpracy strukturalnej w pierwszej połowie 2017;
- system grup bojowych UE powinien być przedmiotem stałej współpracy strukturalnej, ze stałą cywilno-wojskową kwaterą główną;
- PE powinien odgrywać wiodącą rolę w kontrolowaniu i nadzorowaniu wdrażania WPBiO oraz w procesie jej oceny, a konferencja międzyparlamentarna dotycząca WPZiB oraz WPBiO powinna służyć jako forum konsultacji międzyparlamentarnych oraz punkt wyjścia do kontroli WPBiO;

- o niezbędne są ściślejsze stosunki między WPBiO a NATO;
- o należy przeprowadzić pogłębioną debatę na temat przyszłych stosunków między Unią a Zjednoczonym Królestwem w kwestiach związanych z WPBiO oraz szczegółową analizę skutków prawnych i politycznych, jakie dla rozwoju partnerstwa UE i NATO może mieć uruchomienie przez Zjednoczone Królestwo procedury określonej w art. 50 TUE.

Ponadto PE wezwał, aby w przypadku przyszłych zmian traktatowych:

- o utworzono: europejskie siły zbrojne zdolne do rozmieszczania sił bojowych w konfliktach o dużej intensywności, siły stabilizacyjne zabezpieczające zawieszenia broni czy porozumienia pokojowe, siły realizujące zadania z zakresu logistyki i inżynierii wojskowej;
- o opracowano dokładne i wiążące wytyczne dotyczące uruchomienia i wdrożenia klauzuli wzajemnej pomocy i wsparcia;
- o na szczeblu europejskim wprowadzono obowiązek dzielenia się informacjami między krajowymi służbami wywiadowczymi w ramach odpowiednich struktur współpracy;
- o powołano stałą grupę roboczą do spraw obronnych, która będzie się składać z członków Komisji pod przewodnictwem wysokiego przedstawiciela UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

PE uznał również, że w dłuższej perspektywie UE powinna dążyć do ustanowienia wspólnego budżetu w tym obszarze.

- **18 maja 2017**

[Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE](#), 9178/17

W konkluzjach Rada odnosi się m.in. do konieczności:

- o poprawy struktur zarządzania kryzysowego w ramach WPBiO,
- o pogłębienia współpracy w dziedzinie WPBiO z krajami partnerskimi,
- o budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju,
- o rozwijania zdolności cywilnych,
- o zwiększenia zdolności reagowania cywilnego zarządzania kryzysowego,
- o wzmocnienia szybkiego reagowania o charakterze wojskowym,
- o pogłębiania współpracy w zakresie obronności.

W zakresie pogłębiania współpracy Rada:

- o określiła główne założenia przyszłej stałej współpracy strukturalnej (PESCO),
- o określiła zasady skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności (CARD), który ma zostać zainicjowany na próbę z udziałem wszystkich państw członkowskich jesienią 2017, przed pierwszym pełnym cyklem wdrażania jesienią 2019 r.,
- o z zadowoleniem przyjęła prace podejmowane w strukturach EDA nad wzmocnieniem europejskiej współpracy obronnej oraz nad realizacją europejskiego planu działań w sektorze obrony opracowanego przez Komisję
- o zwróciła się do Wysokiego przedstawiciela UE o zbadanie, we współpracy z państwami, potencjalnych zależności między PESCO, CARD i Europejskim Funduszem Obronnym.

- **7 czerwca 2017**

[Dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności](#), COM(2017) 315
[Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno Społecznego i Komitetu Regionów. Utworzenie Europejskiego Funduszu Obronnego](#), COM(2017) 295
[Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przemysłu obronnego UE](#), COM(2017) 294

Dokument stanowi wkład KE w debatę nad przyszłością europejskiej obronności. Podkreślono, że stopniowo powstają fundamenty Europejskiej Unii Bezpieczeństwa i Obrony, określając jednocześnie obszary, w których konieczne jest poczynienie postępów:

- o systematyczna współpraca w dziedzinie obrony i stopniowa integracja,

- o wspólne wypracowywanie decyzji i działań, jak również większa solidarność finansowa na poziomie europejskim,
- o określenie relacji transatlantyckich,
- o zwiększenie zakresu i efektywności wydatków na obronę,
- o utworzenie prawdziwego jednolitego rynku na użytek obronności.

KE omówiła również trzy scenariusze rozwoju sytuacji do roku 2025:

- o współpraca na zasadzie dobrowolności i doraźnych decyzji,
- o podział zadań, co związane będzie z większą solidarnością finansową i operacyjną w dziedzinie obrony,
- o wspólna obrona i bezpieczeństwo w oparciu o pełne wykorzystanie art. 42 TUE.

Równocześnie KE uruchomiła Europejski Fundusz Obronny oraz opublikowała projekt rozporządzenia w sprawie europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego.

- **8 czerwca 2017**

[Decyzja Rady \(UE\) 2017/971 z dnia 8 czerwca 2017 r. określająca uzgodnienia dotyczące planowania i prowadzenia misji wojskowych UE w dziedzinie WPBiO bez mandatu wykonawczego oraz zmieniająca decyzje 2010/96/WPZiB w sprawie misji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu przyczynienie się do szkolenia somalijskich sił bezpieczeństwa, 2013/34/WPZiB w sprawie misji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu przyczynienie się do szkolenia malijskich sił zbrojnych \(EUTM Mali\) i \(WPZiB\) 2016/610 w sprawie szkoleniowej misji wojskowej Unii Europejskiej w dziedzinie WPBiO w Republice Środkowoafrykańskiej \(EUTM RCA\)](#), Dz. Urz. UE 2017 L 146, s. 133.

Rada przyjęła decyzję ustanawiającą Komórkę Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych w ramach Sztabu Wojskowego UE, jako jeden z środków, wskazanych w dokumencie koncepcyjnym z 6 marca 2017, mający poprawić zdolność UE do reagowania.

- **22 czerwca 2017**

[Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#), pkt 6-10

Rada Europejska zgodziła się co do potrzeby rozpoczęcia inkluzywnej i ambitnej stałej współpracy strukturalnej. W tym celu państwa członkowskie w ciągu trzech miesięcy mają uzgodnić wykaz kryteriów i zobowiązań wraz z konkretnymi projektami w zakresie zdolności.

Rada Europejska oczekuje również szybkiego uruchomienia Europejskiego Funduszu Obronnego oraz porozumienia w sprawie projektu rozporządzenia w sprawie europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego. Ponadto uzgodniono, że koszty rozmieszczenia grup bojowych powinny być na stałe ponoszone jako wspólne koszty w ramach zarządzanego przez UE mechanizmu Athena.

- **4 lipca 2017**

Debata w PE: [Plan obrony UE i przyszłość Europy \(debata na aktualny temat\)](#)

- **19 października 2017**

[Konkluzje Rady Europejskiej \(19 października 2017\)](#), pkt 13-16

Rada Europejska:

- o zwróciła się do państw członkowskich, które są gotowe uczestniczyć w PESCO do zgłoszenia tego Radzie i wysokiemu przedstawicielowi, tak aby zainicjować współpracę przed końcem roku,
- o wezwała do wypracowania porozumienia w sprawie europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego (EDIDP), tak aby pierwsze projekty otrzymały finansowanie w 2019,
- o wezwała państwa członkowskie do opracowania elastycznych i solidnych mechanizmów finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Obronnego,
- o wyraziła zadowolenie z powodu rozpoczęcia fazy testowej skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności (CARD),
- o zapowiedziała, że w grudniu 2017 oceni postępy w zakresie działań związanych z bezpieczeństwem zewnętrznym i obroną określonych w grudniu 2016.

- **10 listopada 2017**

[Joint Communication to the European Parliament and the Council Improving Military Mobility in the European Union](#), JOIN(2017) 41

W komunikacie KE i wysoka przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa określili, w jaki sposób UE będzie przyczyniać się do podnoszenia mobilności wojskowej państw członkowskich. Wskazano trzy obszary działań: infrastruktura, kwestie prawne i proceduralne oraz zagrożenia hybrydowe. Zapowiedziano także, że w marcu 2018 zostanie przedłożony państwom członkowskim do zatwierdzenia plan działania w zakresie mobilności wojskowej.

- **13 listopada 2017**

[Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE](#), 14190/17
[Notification on permanent structured cooperation \(PESCO\) to the Council and to the High Representative of the Union for foreign affairs and security policy](#)

Rada przyjęła notyfikację zamiaru uczestnictwa w stałej współpracy strukturalnej (PESCO) przedstawioną przez 23 państwa członkowskie. W notyfikacji państwa członkowskie określiły zasady PESCO, wspólne zobowiązania oraz strukturę zarządzania, a także zobowiązały się do przedstawienia, do dnia przyjęcia przez Radę decyzji o ustanowieniu PESCO, narodowych planów określających możliwości zrealizowania podjętych zobowiązań. Rada oczekuje przyjęcia decyzji o ustanowieniu stałej współpracy strukturalnej do końca 2018.

Ponadto Rada m.in.:

- podsumowała stan prac we wdrażaniu Europejskiego Funduszu Obronnego i nad europejskim programem rozwoju przemysłu obronnego (EDIDP), wzywając do osiągnięcia porozumienia, tak aby pierwsze projekty otrzymały finansowanie w 2019,
- przyjęła z zadowoleniem rozpoczęcie fazy testowej skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności (CARD) oraz wezwała do przedstawienia sprawozdania z próbnej fazy przed pierwszym pełnym cyklem wdrażania CARD w 2019,
- podkreśliła znaczenie zachowania spójności inicjatyw UE w dziedzinie obrony, w tym PESCO, CARD i Europejskiego Funduszu Obronnego,
- zatwierdziła nowy katalog potrzeb (poprzedni katalog przyjęty w 2005), który określa wymogi dotyczące zdolności wojskowych w zakresie WPBiO wynikające z uzgodnień z listopada 2016; na podstawie nowego katalogu prowadzone będą prace nad identyfikacją braków w zakresie zdolności wojskowych UE,
- zatwierdziła utworzenie podstawowych zdolności reagowania misji cywilnych prowadzonych w ramach WPBiO i wezwała wysoką przedstawiciel do ich ustanowienia w koordynacji z KE do maja 2018,
- wezwała do osiągnięcia porozumienia w sprawie kompleksowego przeglądu mechanizmu ATHENA końca 2017.

- **5 grudnia 2017**

[Konkluzje Rady w sprawie realizacji Wspólnej deklaracji przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej i sekretarza generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego](#), 14802/17

Rada zatwierdziła zestaw nowych propozycji w sprawie realizacji wspólnej deklaracji UE-NATO, podpisanej w Warszawie 8 lipca 2016, który ma zostać włączony do pierwotnego wspólnego zestawu propozycji zatwierdzonego 6 grudnia 2016.

- **11 grudnia 2017**

[Decyzja Rady w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej \(PESCO\) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich](#), 14866/17
[Declaration on PESCO projects](#)

Rada przyjęła decyzję o ustanowieniu stałej współpracy strukturalnej (PESCO).
W decyzji określono m.in.:

- listę uczestniczących państw członkowskich (25 państw, bez Danii, Malty i Zjednoczonego Królestwa),
- listę zobowiązań podjętych przez uczestniczące państwa członkowskie w pięciu obszarach wskazanych w art. 2 Protokołu nr 10 dołączonego do TfUE i TUE.
- sposób zarządzania PESCO,
- postanowienia dotyczące nadzoru, oceny i sprawozdawczości,
- zakres wsparcia ze strony ESDZ i EAO,
- sposób finansowania,
- zasady udziału państw trzecich w poszczególnych projektach.

Jednocześnie uczestniczące państwa członkowskie podpisały deklarację, w której określono pierwszą listę 17 projektów do realizacji w ramach PESCO oraz wskazano na potrzebę opracowania kolejnej listy przyszłych projektów, które mogłyby zostać wdrożone w 2018.

- **12 grudnia 2017**

[Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii \(pierwsze czytanie\) – Podejście ogólne, 115536/17 Outcome of the Council meeting, 15667/17](#)

Rada przyjęła podejście ogólne w sprawie projektu rozporządzenia ustanawiającego europejski program rozwoju przemysłu obronnego (EDIDP).

- **13 grudnia 2017**

[Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, P8_TA\(2017\)0492](#)

W rezolucji PE m.in.:

(1) w odniesieniu do ram instytucjonalnych:

- z zadowoleniem przyjął uruchomienie Europejskiego Funduszu Obronnego i wezwał państwa członkowskie do zwiększenia w przyszłości wkładów do budżetu UE na cele związane z działaniem Funduszu,
- wezwał państwa członkowskie do zobowiązania się do realizacji wspólnej i europejskiej polityki obrony oraz do zwiększenia środków krajowych na obronność do co najmniej 2% PKB w ciągu dziesięciu lat,
- ponowił apel o opracowanie białej księgi na temat bezpieczeństwa i obrony w kontekście opracowywania następnych wieloletnich ram finansowych,
- poparł działania mające na celu zrealizowanie pełnego potencjału Traktatu z Lizbony, w tym m.in.:
 - uruchomienie funduszu początkowego, przewidzianego w art. 41 TfUE,
 - ustanowienie PESCO,
 - reformę mechanizmu finansowania ATHENA,
 - wspólne wykorzystywanie zasobów krajowych w zakresie badań, rozwoju, zamówień, konserwacji i szkoleń,
- wezwał Radę do podjęcia kroków w celu harmonizacji i standaryzacji europejskich sił zbrojnych,
- wezwał do opracowania wytycznych zapewniających ramy prawne dla zastosowania klauzuli wzajemnej obrony, określonej w art. 42 ust. 7 TUE,
- wezwał KE, Radę i wysoką przedstawiciel do dialogu na temat stopniowego określania wspólnej polityki obronnej oraz do zapewnienia budżetu obronnego UE w następnych wieloletnich ramach finansowania,
- zaproponował przekształcenie Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony w pełnoprawną komisję parlamentarną, z uprawnieniami kontrolnymi,

(2) w odniesieniu do stałej współpracy strukturalnej (PESCO):

- zachęca do ustanowienia w ramach PESCO m.in.:
 - w pełni operacyjnego strategicznego sztabu cywilno-wojskowego na poziomie UE,
 - stałych zintegrowanych sił europejskich,
 - unijnej jednostki ds. cyberobrony,

- (3) wezwał do oceny możliwości utworzenia w KE **dyrekcji generalnej ds. obrony**,
- (4) sformułował **propozycje w zakresie funkcjonowania CARD**,
- (5) podsumował **stan misji i operacji w ramach WPBiO**,
- (6) **w odniesieniu do współpracy UE-NATO** podkreślił fundamentalne znaczenie strategicznego partnerstwa UE-NATO,
- (7) podkreślił znaczenie **partnerstwa i współpracy z krajami trzecimi w ramach WPBiO**.

- **14 grudnia 2017**

[Konkluzje Rady Europejskiej \(14 grudnia 2017\)](#)

Rada Europejska zweryfikowała postępy poczyniony w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, w tym:

- z zadowoleniem przyjęła ustanowienie stałej współpracy strukturalnej (PESCO),
- zaapelowała o szybkie przyjęcie w 2018 europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego (EDIDP), tak aby pierwsze projekty można było finansować w 2019,
- zwróciła się do Rady, by wiosną 2018 przyjęła zalecenie co do nowego specjalnego instrumentu, który obejmie wszystkie wymogi budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju po 2020,
- zwróciła się o kontynuowanie prac nad wdrażaniem zestawu propozycji współpracy UE–NATO,
- zwróciła się do wysokiej przedstawiciel, KE i państw członkowskich o postęp w pracach nad mobilnością wojskową,
- zwróciła się do wysokiej przedstawiciel o zrelacjonowanie w czerwcu 2018 prac nad wzmocnieniem cywilnego wymiaru WPBiO oraz opracowanie w porozumieniu z państwami członkowskimi i Komisją w 2018 umowy w tym zakresie.

Rada Europejska zapowiedziała, że powróci do ww. kwestii w czerwcu 2018.

(8) DOKUMENTY

Rada Europejska i państwa członkowskie

- [Declaration on PESCO projects](#), 11.12.2017
- [Konkluzje Rady Europejskiej \(19 października 2017\)](#), 19.10.2017
- [Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#), 22.06.2017
- [Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#), 09.03.2017
- [Konkluzje Rady Europejskiej \(15 grudnia 2016\)](#), 15.12.2016
- [Konkluzje Rady Europejskiej \(25–26 czerwca 2015\)](#), 26.06.2015
- [Konkluzje Rady Europejskiej \(19–20 grudnia 2013\)](#), 20.12. 2013
- [Deklaracja z Bratysławy i plan z Bratysławy](#), 16.09.2016

Rada

- [Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii \(pierwsze czytanie\) – Podejście ogólne](#), 115536/17, 12.12.2017
- [Decyzja Rady \(WPZiB\) 2017/2315 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej \(PESCO\) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich](#), 11.12.2017, Dz. Urz. UE 2017 L 31, s. 57.
- [Konkluzje Rady w sprawie realizacji Wspólnej deklaracji przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej i sekretarza generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego](#), 14802/17, 05.12.2017
- [Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE](#), 14190/17, 13.11.2017

- [Notification on permanent structured cooperation \(PESCO\) to the Council and to the High Representative of the Union for foreign affairs and security policy](#), 13.11.2017
- [Decyzja Rady \(UE\) 2017/971 z dnia 8 czerwca 2017 r. określająca uzgodnienia dotyczące planowania i prowadzenia misji wojskowych UE w dziedzinie WPBIO bez mandatu wykonawczego \(...\)](#), Dz. Urz. UE 2017 L 146, s. 133, 08.06.2017
- [Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE](#), 9178/17, 18.05.2017
- [Konkluzje Rady w sprawie postępów w realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony](#), 6875/17, 06.03.2017
- [Dokument koncepcyjny: Zdolności planowania operacyjnego i prowadzenia misji i operacji w dziedzinie WPBIO](#), 6881/17, 06.03.2017
- [Konkluzje Rady w sprawie realizacji wspólnej deklaracji przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej i sekretarza generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego](#), 15283/16, 06.12.2016
- [Konkluzje Rady w sprawie realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie](#), 14149/16, 14.11.2016
- [Plan wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony \[EN\]](#), 14392/16, 14.11.2016

Wysoki przedstawiciel UE ds. WPZiB

- [Wspólna wizja, wspólne działanie: Silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#), 28.06.2016

Komisja Europejska

- [Joint Communication to the European Parliament and the Council Improving Military Mobility in the European Union](#), JOIN(2017) 41, 10.11.2017
- [Dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności](#), COM(2017) 315, 07.06.2017
- [Komunikat Komisji \(...\). Utworzenie Europejskiego Funduszu Obronnego](#), COM(2017) 295, 07.06.2017
- [Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przemysłu obronnego UE](#), COM(2017) 294, 07.06.2017
- [Komunikat Komisji \(...\). Europejski plan działań w sektorze obrony](#), COM(2016) 950, 30.11.2016
- [Orędzie o stanie Unii 2016 r.: W kierunku lepszej Europy – Europy, która chroni, wzmacnia i broni](#), 14.09.2016

Parlament Europejski

- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony](#), P8_TA(2017)0492, 13.12.2017
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie skutków konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – możliwości oferowane przez traktat z Lizbony](#), P8_TA(2017)0092, 16.03.2017
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony](#), P8_TA(2017)0049, 16.02.2017
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej](#), P8_TA(2017)0048, 16.02.2017
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa](#), P8_TA(2016)0503, 14.11.2016
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony \(na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa\)](#), P8_TA(2016)0440, 23.11.2016
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie Europejskiej Unii Obrony](#), P8_TA(2016)0435, 22.11.2016
- [Rezolucja PE \(...\) w sprawie UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony](#), P8_TA(2016)0120, 13.04.2016

Inne

- [Wnioski końcowe Konferencji Międzyparlamentarnej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony](#), 4.09.2016
- [Joint Declaration by the President of the European Council, the President of the European Commission, and the Secretary General of the North Atlantic Treaty Organization](#), 08.07.2016.